

Resume

Natura 2000-område nr. 22 Kielstrup Sø

Områdebeskrivelse

På kanten af Mariager Fjord ligger Kielstrup Sø på 40 ha. Søen, der er brakvandet, er stærkt næringspåvirket og kan betegnes som en kystlagune. Den gennemstrømmes af en klarvandet kildebæk, Karls Møllebæk. Søen er adskilt fra Mariager Fjord via en sluse, og omgives i øvrigt af moser, kildevæld, hedebakker, overdrev, strandenge, krat og skove. Skønt området er næringsberiget og under tilgroning, findes stadig en række sjældne planter og dyr.

Vigtigste naturværdier

Knap halvdelen af Natura 2000-området er skovbevokset og domineret af nåletræsplantager, men der findes også betydelige arealer med bøgeskove i bakkerne nord og syd for søen. Langs vandløbene er der ofte elle- og askeskove. Et fællestræk for skovnaturtyperne er, at de tidligere har været drevet med stævningsdrift og stadig ofte har tydelig præg af det. Den anden halvdel af området domineres af heder, rigkær, kildevæld, sure overdrev og kalkoverdrev samt enebærkrat, hvor størsteparten har en dårlig tilstand primært pga. tilgroning. Trods overvejende negativ udvikling i rigkær og kildevæld, er her stadig en række særdeles artsrige pletter, med bl.a. sump-hullæbe, piberensermos, butblomstret siv, leverurt, vibefedt, maj- og kødfarvet gøgeurt. I en af sumpkilderne findes stadig (meget få) skud af den rødlistede gul stenbræk, og der blev i 2006 fundet skæv vindelsnegl og kildevælds-vindelsnegl. Ydermere er området udpeget af hensyn til stor vandsalamander.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering og/eller næringsstofbelastning fra omkringliggende, gødskede landbrugsarealer. For mange af de lysåbne naturtyper, er arealerne små og ligger i mange tilfælde isolerede. For lysåben naturtype og levesteder for arter tilknyttet lysåben natur og vandhuller er der problemer med tilgroning med vedplanter og høje urter, ligesom invasive arter og problemarter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. De vandafhængige naturtyper og levesteder er flere steder truet af unaturlige vandstandsforhold som følge af dræning og grøftning. Vandløb er truet af grødeskæring og vandløbsoprensning.

Målsætning

I Natura 2000-området sikres der gunstige forhold for kystlagunen Kielstrup Sø og dens kuperede omgivelser af skov, krat og lysåben natur, så naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus. Arealet af de truede naturtyper og truede arters levesteder øges, hvor det er muligt, og der skabes så vidt muligt sammenhæng mellem forekomsterne.

Rigkær og kildevæld inkl. levesteder for gul stenbræk og vindelsnegle prioriteres frem for unge elleskove. Tør hede samt kalk- og sure overdrev prioriteres frem for tætte enebærkrat. Lysåbne enebærkrat på hede- eller overdrev er ønskeligt i dele af området.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

De lysåbne naturtyper og levesteder for arter sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje, og vandløb sikres gode forhold, kontinuitet og miljøvenlig vandløbspleje. For de vandafhængige naturtyper og levesteder for arter sikres den mest hensigtsmæssige hydrologi. Invasive arter og problemarter bekæmpes og deres spredning forebygges. Skovnaturtyper sikres. Små og fragmenterede arealer med lysåben natur søges udvidet og sammenkædet, hvor de naturgivne forhold gør det muligt, ligesom levestederne for vindelsnegle og stor vandsalamander om muligt udvides eller sammenkædes. Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper og arter, ved at arealerne med tør hede (inkl. lysåbent enebærkrat), kalkoverdrev, sure overdrev og rigkær øges og levestederne for gul stenbræk sikres en tilstrækkelig størrelse og kvalitet.